

Georg Kühlewind Alapítvány

Százkettedik hírlevél

Alapítványunk 102. hírlevelében válogatást olvashatnak a **101 zen történet** című könyvből. **Eredeti címe: 101 Zen Stories** – transcribed by Nyogen Senzaki & Paul Reps (Charles E. Tuttle Company, Inc. 1980 – Rutland, Vermont & Tokyo, Japan). A könyv magyarul a Farkas Lőrinc Imre Könyvkiadó gondozásában jelent meg 1994-ben.

Fordította: Bánfalvi András.

A válogatás második részét következő hírlevelünkben olvashatják.

Fenyő Ervin

*

Gyémánt az út sarában

Történetünk idején Gudo a császár tanítója volt. Ennek ellenére egyedül járta az országot, mint vándor kolduló szerzetes. Egyszer, mikor a sogunátus kulturális és politikai központjába, Edóba tartott, egy Takenaka nevű kis faluhoz érkezett. Este volt, zuhogott az eső. Gudo bőrig ázott, szalmapapucsá darabokra szakadt. A falutól nem messze, egy tanyaház ablakában négy pár szandált pillantott meg, és elhatározta, hogy száraz lábbelit vesz magának.

Az asszony, akitől vásárolni akart, látván, hogy csuromvizes, meghívta őt, töltsse a házban az éjszakát. Gudo köszönettel elfogadta az invitálást. Belépett, és elmondott egy szutrát a házioltár előtt. Ezután bemutatták az asszony édesanyjának és gyermekeinek. Gudo észrevette, hogy az egész család szomorú, és megkérdezte az okát.

– Az uram egy részeges szerencsejátékos – felelte vendéglátója. – Ha történetesen nyer, akkor iszik és káromkodik. Ha veszít, akkor másoktól kér kölcsön. Néha, mikor teljesen elázik, egyáltalán nem jön haza. Mit tehetnék?

– Majd én segítek rajta – mondta Gudo. – Itt van egy kis pénz, vegyél nekem négy liter bort és valami finom ennivalót. Azután nyugovóra térhetsz, én az oltár előtt fogok meditálni.

Amikor a ház ura úgy éjfél körül holtrészegen hazaérkezett, elüvöltötte magát:

– Hé, asszony, megjöttem! Van valami harapnivaló?

– Én adhatok egy keveset – szólalt meg Gudo. – Történetesen elkapott az eső, és a feleséged olyan kedves volt, hogy meghívott, töltssem itt az éjszakát. Viszonzásul vettem egy kis bort meg halat, s most megkínállak vele.

A házigazda nagyon megörült, rögtön bevedelte a bort, és elterült a padlón. Gudo leült mellé, és meditációba merült.

Reggel, mikor a férj felébredt, nem emlékezett semmire az éjszaka történetéből.

– Ki vagy te? Honnan jössz? – kérdezte a még mindig meditáló Gudót.

– Gudo vagyok Kiotóból, most Edóba tartok – válaszolta a zen mester.

A házigazda nagyon szégyellte magát, és hosszan mentegetőzött a császár tanítójának.

Gudo elmosolyodott. – Az életben minden változékony – magyarázta. – Az élet nagyon rövid. Ha tovább folytatod az ivászatot és csak a játéknak élsz, nem marad időd, hogy bármi mást véghez vigyél, s a családodnak is szenvedést okozol.

A férj értelmé hirtelen megnyílt, mintha álomból ocsúdott volna. – Igazad van – jelentette ki. – Hogyan tudnám meghálálni néked ezt a csodálatos tanítást? Szeretnék elkísérni egy darabon, és vinni a holmidat.

– Ahogy akarod – egyezett bele Gudo.

A két ember útnak eredt. Miután megtettek vagy öt kilométert, Gudo szólt kísérőjének, hogy forduljon vissza. – Csak még tíz kilométert – könyörgött a másik. Továbbmentek.

– Most már visszafordulhatnál – javasolta később Gudo.

– Csak újabb húsz kilométer után – felelte útítársa.

Mikor a húsz kilométert is legyalogolták, Gudo így szólt:

– Térj vissza most.

– Egész hátralevő életemben követni szeretnék – jelentette ki a másik.

A japán zen tanítók annak a híres mesternek a leszármazottjai, aki Gudo követője volt. Munannak hívták, ami annyit tesz: az ember, aki sohasem fordult vissza.

Valóban?

Hakuin zen mestert erkölcsös életvitele miatt dicsérték szomszédai.

Lakott a közelben egy gyönyörű japán lány; a szüleinek élelmiszerboltjuk volt. Hirtelen, minden előzmény nélkül, a szülők felfedezték, hogy a leányuk teherbe esett, és rettentő haragra gerjedtek. A lány nem akarta bevallani, ki a gyermek apja, de addig gyötörték, míg végül megnevezte Hakuint.

A szülők nagy mérgesen elmentek a mesterhez, aki csak ennyit mondott:

– Valóban?

Miután a gyermek megszületett, elvitték Hakuinhoz, aki addigra már elvesztette jó hírét. Ez azonban egy cseppet sem zavarta őt, remekül ellátta a babát. Tejet vásárolt a szomszédoktól és minden egyebet, amire a csecsemőnek szüksége volt.

Eltelt egy év. A leányanya nem bírta tovább, és elárulta szüleinek az igazságot: a gyerek apja egy fiatal férfi, aki a halpiacon dolgozik.

A lány szülei azonnal elmentek Hakuinhoz; bocsánatért esedeztek, hosszasan mentegetőztek, majd visszakérték a gyermeket.

Hakuin készségesen visszaadta nekik a babát, s csak ennyit mondott:

– Valóban?

Shunkai története

A törekeny szépségű Shunkait, másik nevén Suzut nagyon fiatalon adták férjhez, akarata ellenére. Később, miután a házassága felbomlott, egyetemre járt, és filozófiát tanult.

Shunkait megpillantani annyi volt, mint megszeretni. Mi több, bármerre ment, maga is szerelmes lett; a szerelem végig kísérte egyetemi éveiben. Később pedig, mikor a filozófia már nem elégítette ki, és fölkeresett egy templomot, hogy zent tanuljon, a tanítványok is beleszerettek. Shunkai egész életét betöltötte a szerelem.

Végül Kiotóban a zen tényleges követője lett. Kennin altemplomában élő hittestvérei dicsérték nyíltságát. Egyikük rokonléleknek bizonyult, és segítette őt a zen elsajátításában.

A Kennin templom apátja, Mokurai (Hangtalan Mennydörgés) zord ember volt. Megtartotta a vallási előírásokat, és elvárta, hogy papjai is így tegyenek. A modern Japánban, amennyire lankadt a papok törekvése a buddhizmus terén, úgy nőtt a nősülésben. Mokurainak az volt a szokása, hogy seprút ragadott, és kiúzta a nőket, ha bármelyik templomában rájuk akadt. De úgy látszott, minél többet seprúz ki, annál többen jönnek vissza.

Ebben a bizonyos templomban a főpap felesége féltékeny lett Shunkai komolyságára és szépségére. Mintha darázs csípte volna, mikor hallotta, hogyan dicsérik a tanítványok a lány komoly zen-gyakorlatait. Végül pletykálni kezdett Shunkairól és fiatal barátjáról. Ennek következtében mindkettőjüket eltávolították a templomból.

„Lehet, hogy a szerelem vétkébe estem” – gondolta Shunkai –, „de akkor a főpap felesége se maradjon a templomban, ha már a barátommal ilyen igazságtalanul bántak.”

Shunkai még akkor éjjel egy kanna petróleummal felgyújtotta az ötszázéves templomot, mely porig égett. Reggelre már a rendőrség foglya volt.

Egy fiatal ügyvéd érdeklődést mutatott iránta, és enyhíteni próbált az ítéleten.

– Ne segítsen rajtam – mondta neki Shunkai. – Talán valami mást teszek majd, amiért ismét börtönbe kerülök.

Végül, miután letöltötte hétéves büntetését, kiengedték a börtönből, ahol a hatvanéves foglár is beleszeretett.

Most azonban mindenki úgy tekintett Shunkaira, mint egy börtöntöltelékre. Senki sem barátkozott vele, még a zen követői is kerültek, pedig ők állítólag hisznek a még ebben az életben és ebben a testben elérhető megvilágosodásban. Shunkai úgy találta, hogy a zen és követői két teljesen különböző dolog. Rokonai látni sem akarták. Betegség gyötörte, elszegényedett, és testileg leromlott.

Találkozott egy shinshu pappal, aki megtanította neki a Szeretet Buddhájának nevét, s ebben Shunkai szelleme némi vigaszt és megnyugvást lelt. Halálakor még mindig elragadóan szép volt, és alig múlt harminc éves.

Hiábavaló erőfeszítést tett, hogy elartsa magát: megírta saját élettörténetét, néhány részletét elmondta egy írónőnek. Így ismerték meg sorsát a japán emberek. Azok, akik elutasították Shunkait, akik rágalmazták és gyűlölték, most a megbánás könnyeivel szemükben olvassák élettörténetét.

Egy Buddha

Tokióban, a Meiji-korban élt két ellentétes jellemű, híres tanító. Az egyik, Unsho. a shingon irányzat mestere aggályosan betartotta Buddha előírásait. Soha nem ivott részegítő italt, és nem evett délelőtt tizenegy óra után. A másik tanító, Tanzan, a császári egyetem filozófiaprofesszora sohasem tartotta be az előírásokat. Ha éhes volt, evett, s ha napközben elálmosodott, lefeküdt aludni.

Egy napon Unsho meglátogatta Tanzant, aki éppen bort ivott, melynek egyetlen cseppje sem érinthetné egy buddhista nyelvét.

- Helló, testvér! – üdvözölte őt Tanzan. – Nem kérsz egy pohárral?
- Sosem iszom! – kiáltotta komoran Unsho.
- Nem is ember az olyan, aki sosem iszik! – jegyezte meg Tanzan.
- Képes vagy azt mondani rám, hogy nem vagyok ember, csak azért, mert nem iszom bort! – kiáltotta Unsho haragosan. – Ha nem vagyok ember, akkor mi vagyok?
- Egy Buddha – válaszolta Tanzan.

Sáros út

Történt, hogy Tanzan és Ekido együtt bandukoltak egy sáros úton a szakadó esőben, mely nem akart elállni.

Az egyik kanyarnál egy selyemkimonót és széles selyemövet viselő bájos leánykával találkoztak, aki nem tudott átkelni a túloldalra.

– Gyere, lányom! – mondta rögtön Tanzan. Karjába emelte a lányt, és átvitte a sáros szakaszon.

Ekido meg sem szólalt többé estig, míg el nem érték a szálláshelyül szolgáló templomot. Akkor már nem tudta türtőztetni magát.

– Mi, szerzetesek, kerüljük a nők közelségét – mondta Tanzannak. – Különösen a szép és csinos nőket, mert az veszélyes. Miért csináltad ezt?

– Én otthagytam a lányt – mondta Tanzan –, te még mindig cipeled?

Példázat

Az egyik szutrában Buddha elmondott egy példázatot. Egy férfiről szólt, aki a földeken járva találkozott egy tigrissel. Menekülni kezdett, a vadállat utána. Egy szakadékhoz érve megragadta egy folyondár gyökerét, és átlendült a mélység peremén. A tigris felülről szimatolta. A remegő ember lenézett oda, ahol a mélyben egy másik tigris várt rá, hogy felfalja. A menekülőt csak a folyondár tartotta.

Két egér, egy fekete meg egy fehér rágni kezdte a gyökeret. A férfi meglátott egy nedvdús epret a közelben. Egyik kezével a folyondárba kapaszkodva a másikkal leszakította a gyümölcsöt. Milyen zamatos volt!

Az első elv

Ha valaki ellátogat a kiotói Obaku templomba, a kapu fölött a következő faragott szavakat olvashatja: „Az Első Elv”. Az írásjegyek szokatlanul nagyok, s azok, akik értékelik a kalligráfiát, nem mulasztják el megcsodálni a feliratot, mert mestermunka. Kosen alkotása kétszáz éve készült.

A mester papírra rajzolta az írásjegyeket, s ezek felnagyított változatát faragták fába a munkások. Mikor Kosen a vázlatokat készítette, vele volt egyik szemtelen tanítványa is, aki sok liter tintát gyártott már a kalligráfiához, és sosem mulasztotta el, hogy kritizálja mestere munkáját.

– Ez nem jó – mondta Kosennek az első kísérlet után.

– Na és ez milyen?

– Silány. Rosszabb az előbbinél – jelentette ki a tanítvány.

Kosen türelmesen írta egyik lapot a másik után, míg végül negyvennyolc Első Elv gyűlt össze előtte, anélkül, hogy elnyerte volna a tanítvány jóváhagyását.

Egyszer, mikor a fiatalember kiment néhány percre, Kosen azt gondolta: „Most itt az alkalom, hogy elkerüljem bíráló tekintetét”, és sietve, zavartalan figyelemmel felírta: „Az Első Elv”.

– Mestermű – hangzott a tanítvány ítélete.

Egy tenyér hangja

A Kennin templom főapátjának, Mokurainak, vagyis Hangtalan Mennydörgésnek volt egy Toyo nevű, alig tizenkét éves kis védence. Toyo látta, hogy az idősebb tanítványok minden reggel és este meglátogatják a mester szobáját, hogy sanzenre, azaz személyes viselkedésre vonatkozó útbaigazításokat kapjanak az értelem csapongásának megfékezésére. A mester mindegyiküknek adott egy koant.

Toyo is szeretett volna sanzent gyakorolni.

– Várj még egy darabig – intette Mokurai. – Még túl fiatal vagy.

De a gyermek csak kérlelte, és a mester végül beleegyezett.

Este aztán a megfelelő időben a kis Toyo Mokurai sanzen-szobájának küszöbéhez ment, megütötte a gongot, hogy jelentse érkezését. Hódolattal meghajolt háromszor az ajtón kívül, és tiszteletteljes csendben leült mestere elé.

– Hallhatod két tenyér tapsát, ha összeverődnek. Most mutasd meg nekem egy tenyér hangját!

Toyo bólintott, és a szobájába ment, hogy eltöprengjen ezen a problémán. Ablakából hallhatta a gésát zenéjét. – Á, megvan! – kiáltott fel.

Másnap este, mikor a mester megkérte, hogy mutassa be egy tenyér hangját, Toyo utánózni kezdte a gésák zenéjét.

– Nem, nem – mondta Mokurai. – Így nem lesz jó. Ez nem egy tenyér hangja. Egyáltalán nem találtad el.

Azt gondolva, hogy az ilyesféle zene megzavarhatja, Toyo átköltözött egy csendes helyre. Ismét törni kezdte a fejét.

– Mi lehet az: egy tenyér hangja – történetesen éppen vízcsepegést hallott. – Megvan! – gondolta. Mikor legközelebb megjelent a mester előtt, Toyo a csepegő víz hangját kezdte utánózni.

Toyo hiába meditált, hogy meghallja egy tenyér hangját. Felfigyelt a szél sóhajára, de azt sem fogadták el.

Meghallotta egy bagoly huhogását, de az sem felet meg.

A tücsök cirpelése sem volt egy tenyér hangja.

Több mint tízszer ment el Mokuraihoz különböző hangokkal. Mindegyik téves volt. Majdnem egy évig töprengett azon, milyen lehet egy tenyér hangja.

A kis tanítvány végül igazi meditációba merült, és túllépett minden hangon. – Nem tudtam belőlük többet gyűjteni – magyarázta később –, így hát elértem a hangtalan hangot.

Toyo megvalósította egyetlen tenyér tapsát.

Szívem lángol

Soyen Shaku, az első zen mester, aki Amerikába látogatott, a következőket mondta: „Szívem lángol, de pillantásom hideg, mint a kihűlt parázs.”

A következő szabályokat állította fel, melyeket aztán élete minden napján gyakorolt:

Reggel, mielőtt felöltöznél, égess füstölőt és meditálj.

Mindig ugyanabban az órában térj nyugovóra. Szabályos időközönként vond meg magadtól az ételt. Mértékletesen egyél, sohasem jóllakásig.

Mikor vendéget fogadsz, viselkedj úgy, mintha egyedül lennél. Mikor egyedül vagy, viselkedj úgy, mintha vendéged lenne.

Ügyelj rá, mit beszélsz, s bármit mondtál, ültess át a gyakorlatba.

Mikor alkalom adódik, ne szalaszd el, gondold meg kétszer, mielőtt cselekszel.

Ne sajnálkozz a múlton, a jövőre figyelj.

Viselkedésed egy rettenthetetlen hősé legyen, szíved pedig egy gyermeké.

Mikor nyugovóra térsz, aludj úgy, mintha utoljára tennéd, s mikor felébredsz, hagyd ott az ágyat azonnal, mintha egy elnyűtt cipőt vetnél szemétre.

Eshun halála

Mikor Eshun zen apáca elmúlt hatvanéves és elhagyni készült a világot, megkért néhány szerzetest, hogy halmozzanak fel fát az udvaron.

Eltökélten felült a halotti máglya tetejére, és meggyújtotta a széleken.

– Ó, Eshun – kiáltotta oda az egyik szerzetes –, nincs ott fenn meleg?

– Ilyesmi is csak egy olyan tökfilkót érdekelhet, mint te! – válaszolta Eshun.

Felcsaptak a lángok, és az apáca meghalt.

A szállás ára

Bármely vándorszerzetes ott maradhatott egy zen templomban, feltéve, hogy sikerült legyőznie a helybélieket egy buddhista kérdésről folytatott vitában. Ha viszont őt győzték le, akkor tovább kellett mennie.

Két testvér lakott együtt egy templomban, Japán északi részén. Az idősebb szerzetes tanult ember volt, félszemű öccse viszont ostoba.

Egyszer egy vándorszerzetes érkezett hozzájuk, és megfelelő módon vitára hívta őket a Magasztos tanításáról. Aznap az idősebb testvér fáradt volt a sok tanulástól, és szólt az öccsének, vegye át a helyét.

– Menj, és kösd ki, hogy a vitának némán kell lefolynia – tanácsolta.

Így aztán a fiatal szerzetes és az idegen beléptek a szentélybe, és leültek.

Nem sokkal később a vándor felállt, és bement az idősebb testvérhez.

– Remek fickó az öcséd, legyőzött engem.

– Meséld el a vitákat – kérte a báty.

– Nos – kezdte az utazó –, először fölemeltem az egyik ujjamat, a megvilágosodott Buddhára gondolva. Ekkor ő két ujját tartotta fel, ezzel jelképezve Buddhát és tanítását. Én három ujjamat emeltem fel, Buddhát, a Tant és egyetértésben élő követőit szimbolizálva. Ekkor

az öklét kezdte rázni felém, jelezve, hogy minhárom egyetlen realizációból származik. Ezzel legyőzött, s így nincs jogom itt maradni.

A vándorszerzetes hamarosan távozott.

– Hol az a fickó? – rontott be bátyjához a fiatalabb testvér.

– Hallom, győztél a vitában.

– Dehogy győztem, épp most akarom elpáholni.

– Mondd el nekem, miről vitáztatok – kérte a bátyja.

– Na, rögtön ahogy meglátott, megsértett engem, mivel felemelte egyik ujját, arra célozva, hogy csak egy szemem van. Mivel idegen volt, gondoltam, udvarias leszek vele, s két ujjamat felemelve gratuláltam hozzá, hogy neki viszont kettő van. Akkor ez a faragatlan tuskó három ujját emelte fel, mutatva, hogy kettőnknek csupán három szemünk van. Erre feldühödtem, és meg akartam ütni, mire kiszaladt. Így ért véget a vitánk.

Nyisd meg saját kincseskamrád!

Daiju meglátogatta Kínában Baso mestert, aki megkérdezte tőle:

– Mit keresel itt?

– A megvilágosodást.

– Van saját kincseskamrád, miért keresel kívül? – kérdezte Baso.

– Hol van az én kincseskamrád? – érdeklődött Daiju.

– Amit kérdezel, az a te kincseskamrád.

Daiju megvilágosodott. Ezután mindig sürgette barátait: – Nyisd meg saját kincseskamrád, s használd azokat a kincseket!

A vizitkártya

Keichu, a Meiji-kor nagy zen mestere a kiotói Tofuku katedrális főpapja volt. Egy napon Kiotó kormányzója érkezett hozzá látogatóba, akkor első ízben.

A titkár átadta a kormányzó vizitkártyáját, melyen ez állt: Kitagaki, Kiotó Kormányzója.

– Semmi dolgom ezzel a fickóval – mondta Keichu a titkárnak. – Mondd meg neki, hogy táguljon innét!

A titkár mentegetőzve vitte vissza a vizitkártyát.

– Az én hibám volt – mondta a kormányzó, s egy ceruzával áthúzta a Kiotó Kormányzója szavakat. – Kérdezd meg ismét a mesteredet.

– Ó, hát Kitagaki az? – kiáltott fel Keichu, mikor rápillantott a kártyára. – Látni szeretném ezt az embert.

Minden a legjobb

Mikor Banzan a piacon sétált, fültanúja volt egy beszélgetésnek, amely egy hentes és vevője között zajlott.

– Adja nekem a legjobb darab húst az árujából – kérte a vásárló.

– Minden, amit az üzletemben lát, a legjobb – válaszolta a hentes. – Nem talál itt egyetlen darabot sem, ami ne lenne a legkiválóbb.

Hallván ezeket a szavakat, Banzan megvilágosodott.

Parányi idő, hatalmas kincs

Egy nagyúr megkérte Takuant, adjon tanácsot, mivel tölthetné az idejét. Úgy érezte. nagyon lassan telnek a napok, miközben merev szertartásossággal ül hivatalában és mások hódolatát fogadja. Takuan nyolc kínai írásjegyet vetett papírra, és átnyújtotta neki:

Ez a nap nem lesz kétszer

Parányi idő, hatalmas kincs.

Ez a nap nem jön el újra

Minden perc mérhetetlen kincs.

Mokusen keze

Mokusen Hiki egy templomban élt, Tamba tartományban. Egyik követője elpanaszolta neki, hogy a felesége nagyon fukar. Mokusen meglátogatta az asszonyt, és az orra elé tartotta öklöbe szorított kezét.

– Mit jelentsen ez? – kérdezte a nő meglepetten.

– Tegyük fel, hogy a öklömet mindig így tartanám. Minek neveznéd akkor?

– Nyomoréknak – hangzott a válasz.

Ezután szétnyitotta a kezét, és közvetlenül a nő orra elé dugta. – Tegyük fel, hogy mindig így tartanám. Mi volna ez?

– Ez egy másfajta torzulás – mondta az asszony.

– Ha ennyit megértettél, akkor jó feleség vagy – szólta Mokusen, és távozott.

Látogatása után ez az asszony mindig segített az urának, adni éppúgy, mint takarékoskodni.

Zen – minden pillanatban

A zen tanítványok legalább tíz évet töltenek mesterükkel, mielőtt arra gondolnának, hogy másokat oktassanak. Tenno, aki tanítványból maga is mesterré lépett elő, meglátogatta Nan-int.

Aznap történetesen esett az eső, így Tenno fapapucsot viselt, és esernyő volt nála. Nan-in, miután üdvözölte őt, megkérdezte:

– Feltételezem, hogy papucsaidat az előtérben hagytad. Tudni akarom, hogy az ernyődet tőlük jobbra vagy balra tetted-e le?

Tenno zavarba jött, és nem tudott azonnal válaszolni. Ráébredt, hogy képtelen állandóan megtartani zenjét. Nan-in tanítványa lett, és további hat évig tanult, hogy megvalósítsa a zent, mely minden pillanatban érvényes.

Virágeső

Subhuti Buddha tanítványa volt. Megértette az üresség erejét, azt a nézetet, hogy semmi sem létezik önmagában, csupán a szubjektivitás és objektivitás viszonylatában.

Egy napon Subhuti a fennkölt üresség állapotában üldögélt egy fa alatt, mikor virágok kezdtek hullani körülötte.

– Magasztalunk téged az ürességről szóló fejtegetésedért – súgták az istenek,

– De én nem is beszéltem az ürességről – vetette ellen Subhuti.

– Te nem beszéltél ürességről, és mi nem hallottuk azt – válaszolták az istenek. – Ez az igazi üresség.

S a virágok egyre hulltak Subhutira, mint a zápor.

A szútrák kinyomtatása

Tetsugen, a zen egyik japán követője elhatározta, hogy kiadja a szútrákat, amelyeket akkoriban csak kínaiul lehetett olvasni. A könyveket fadúcok segítségével készült kinyomtatni, hétezer példányban, ami hatalmas vállalkozásnak számított.

Tetsugen utazni kezdett, hogy adományokat gyűjtsön. A zen néhány támogatója száz arannyal segítette, de legtöbbször csak filléreket kapott. Minden adományozónak ugyanolyan hálásan mondott köszönetet. Tíz év alatt sikerült annyi pénzt összegyűjtenie, hogy elkezdhesse a munkát.

Történetesen éppen akkortájt áradt meg az Uji folyó, és az árvíz éhínség követte. Tetsugen a könyvkiadásra szánt összeget arra fordította, hogy megmentsen másokat az éhezéstől, majd újra kezdte a gyűjtést.

Néhány évvel később járvány sújtotta az országot. Tetsugen ismét odaadta, amit gyűjtött, hogy segítsen honfitársain.

Harmadszor is gyűjteni kezdett, s húsz év elteltével vágya teljesült. A nyomtatáshoz használt fadúcok, melyekkel a szútrák első kiadását készítette, ma is láthatók a kiotói Obaku kolostorban.

A japánok úgy mesélik, hogy Tetsugen három sorozatban adta ki a szútrákat. s az első kettő, mely láthatatlan, felülmúlja a harmadikat is.

(Folytatjuk.)